

Slovičko úvodem	9
Laické pověry o archeologii a nálezích	12
AMATÉR? – Kdo to je?!	16
Co může amatérský archeolog dělat?	17
Průzkum terénní – okulární (nebo chcete-li vizuální)	17
Mohyly	17
Zaniklé vsi, kupy kamenů a stopy po těžbě	22
Milíře a milířiště	26
Krajinné změny jako následek lidské činnosti	26
Úvozové cesty	28
Další vybrané památky	29
Dodatek k vizuálním průzkumům aneb čeho si všímat	39
Archivní průzkum	46
Průzkum listinný, hospodský a pamětnický	48
Pole neorané, a přesto plné pokladů – stará (neodborná) literatura	52
Procvičení zádoových svalů – sběry povrchové	55
Jak začít se sběry	57
Vlastní průzkum	57
Metody amatérského povrchového sběru	60
Popisování a dokumentace nalezených artefaktů	65
Archeologie preventivní	70
Druhy porušení archeologických reliktnů	74
Sběry v porušených situacích	83
Jak zakreslovat a zaměřovat objekty	84
Objekty v porušených situacích	84
Objekty patrné v terénu	88
Letecký průzkum a rozbor leteckých snímků	95
Další zdroje dálkového průzkumu aneb jak bádát u monitoru	98
Drony, LIDAR	101
Indikační rostliny	108
Jak fotografovat objekty, dokumenty a nálezy	109
Fotografování objektů	110
Fotografování dokumentů	113
Fotografování nálezů	115
Jak kreslit nálezy	116

Experimentální archeologie	120
K čemu je vůbec takové experimentování dobré?	121
Inspirace přírodními národy, lidovou tradicí a psanými prameny	122
Archeologický experiment jako forma prezentace oboru a osobního vzdělávání	122
Kde hledat inspiraci a podporu	124
Archeoskanzeny a archeoparky	126
Stavební experimenty a archeologická muzea v přírodě	127
Příklad – drobný experiment versus informační validita odborných článků	132
Co by amatérský badatel nikdy dělat neměl	140
Průzkum pomocí detektoru kovů	143
Hledači pod drobnohledem	144
Šest největších detektorářských omylů	145
K čemu tedy vlastně detektor?	148
Morální problém s detektorářskými nálezy	149
Co praví o detektorářích zákon	152
Jak je to s odměnou za nález	153
Pohled (nad)průměrného detektoráře	154
Neveselý sumář poznatků	155
Autorský doslov a uzavření předlouhé kapitoly o detektorářích	157
Chodbaři, blouznivci atd.	163
Virgule virgulovatá	172
Co nosit na průzkumy	175
Vybavení	175
Doporučená výstroj	178
Specializovaná výstroj	180
Skrytá i zjevná nebezpečí	182
Dokumentace aneb jak na to	193
Desítka není jen pivo	193
Když desítka není v batohu natočená zatočená	194
Nálezové okolnosti	195
Co tedy zaznamenávat?	195
Příklady, které netřeba kopírovat	197
Nálezové zprávy a jejich náležitosti	199
Soukromé sbírky	200
Co dělat, když už sbírku mám	201
Osud jedné sbírky	202
Krása archeologického počasí	204
Jak jednat s profesionálními archeology	205
Proč lidé archeologické nálezy nehlásí	208
Proč lidé archeologické nálezy hlásí	210

Co dělat, když něco najdu	212
Jak ošetřovat nálezy	215
Kde hledat profesionálního archeologa	217
Jak a komu odevzdávat nálezy	218
Co se děje s nálezem v muzeu	221
Proč by měl amatér publikovat	222
Archeologie a stavebnictví	224
Co dělat při nenadálém archeologickém nálezem	227
Co za to	227
Co je archeologickým nálezem	228
Stavebnicko-archeologické devatero	228
Promluva k zemědělcům a lesníkům	232
Archeologie a zemědělství	233
Jak se orientovat v osevních postupech	233
Co je obvykle seto na podzim	233
Co se seje (případně sází) na jaře	234
Osevní postupy	235
Poškození plodin ošlapáním	235
Dodatek aneb všechno může být jinak	235
Promluva do zemědělské duše	236
Archeologie a lesnictví	237
Promluva k lesníkům a vlastníkům lesů	239
Lokalita, kulturní památka a další termíny	242
Území s archeologickými nálezy	242
Archeologická lokalita	243
Kulturní památka	243
Národní kulturní památka	244
Památková rezervace	244
Památková zóna	244
Jak se archeologická lokalita stane kulturní památkou	244
(Pre)historická období	246
Paleolit (starší doba kamenná)	246
Mezolit (střední doba kamenná)	251
Neolit (mladší doba kamenná)	251
Eneolit (pozdní doba kamenná)	253
Doba bronzová	254
Starší doba železná – halštat a časný latén	256
Mladší doba železná – starší až pozdní latén	258
Doba římská	260
Doba stěhování národů	261
Raný středověk	262
Vrcholný středověk	264
Novověk	268
Druhy lokalit	272

Sídlištní aktivity v rovinatém terénu (tábořiště, sídlišťe, vesnice)	272
Výšinné a opevněné polohy (strážišťe, hradiště, hrady, tvrze)	273
Pohřebišťe	274
Další možné druhy lokalit	274
Druhy nálezů	276
Vypálená hlína	276
Nálezy z kamene	282
Kosti a kostěné či parohové předměty	284
Dřevěné předměty	284
Kožené výrobky	285
Skleněné předměty	286
Kovové předměty	287
Příklady zdárné i méně zdárné (spolu)práce	291
1869: Antonín Kraft a depot bronzů	291
1887: František Leger	292
1961: Josef Šolle	293
1964: Karel Čipera	293
Perlička z archivu na závěr	295
Doslov	297
Výstupní testík	298
Terminologický slovníček	300
Seznam zkratk	311
Medailonky autorů	312
Poděkování	314
Použitá literatura a prameny	315
Doporučená literatura	322
Webové stránky, které se mohou hodit	327
Odborné otázky, zájmová sdružení, zdroje historických informací	327
Mapová díla, letecké a družicové snímky, skeny archeologické literatury	328
Experimentální archeologie (velmi chudý výběr)	329
UFO, paranormální jevy, virgule, megality, pyramidy apod.	329
Jízdní rády, bezpečnostní informace, jiné než archeologické instituce	330